

مردم و منافع ملی دانستم. در طول ۵۰سال گذشته تاکنون قیمت طلا ۴۰۰ هزار برابر شده است و این در حالی است که قیمت ارز ۱۳ هزار برابر شده است. سطح عمومی قیمت‌ها برای کالا و خدمات ۱۴ هزار برابر شده است و این به این معناست که سفته‌بازان حقیقی و حقوقی اگر طلا بخرند که می‌خرند خواهند توانست ذره ذره سفره مردم را کوچک‌تر کنند و به سمت خود بکشانند که می‌کشانند. جنابعالی [همتی] تأکید داشتید که نرخ ارز را تثبیت و تورم را کنترل می‌کنید. شما فرمانده اقتصادی دولت هستید و سامانه نیما، که رئیس سابق بانک مرکزی دو سال با آن کار کرد، تحت فشار شما کنار گذاشته شد. این اقدام با این استدلال انجام‌شد که ارز چندنرخ‌ی باعث‌رانت و فساد می‌شود، اما در نهایت، نه‌تنها چندنرخ‌خی بودن ارز از بین نرفت، بلکه نرخ ارز به‌شدت افزایش یافت.»

روح‌الله‌متفکرآزاد، نماینده مردم تبریز در مجلس با اشاره به

نرخ ارز و همچنین نرخ تورم گفت: «امروز سفره مردم کوچک و کوچکتر شده است؛ من از یک مدل اقتصادی شکست‌خورده صحبت می‌کنم که وزیر اقتصاد فرمانده اقتصادی این مدل است. [...] ما نمایندگان مردم هستیم و وظیفه نظارت داریم؛ من قبول دارم که ۶ ماه زمان کافی برای ساختن نیست اما برای تخریب چرا. [...] تیم اقتصادی دولت به مدیریت آقای همتی با سیاست‌های اشتباه کمر پول ملی را شکست و گرانی‌های وحشتناکی را به ایمان آورد که اگر سریعاً تدبیر نشود آثار فاجعه‌بار آن بر معیشت مردم بیشتر نمایان خواهد شد.»

جبار کوچکی نژاد، عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس اظهار کرد: «این استیضاح به دلیل ضعف عملکرد وزیر است و به دولت کمک می‌کند. [...] مردم به دلیل شرایط سخت اقتصادی تأکید بر استیضاح داشتند لذا مردم در کف خیابان وزیر را استیضاح کردند. [...] وزیر اقتصاد نه‌تنها تلاشی نکرد که در پاسخ به متقاضیان استیضاح نتوانست به ابهامات پاسخ دهد؛ ایشان اعلام کرد که مسئله ارز و تورم و حفظ ارزش پول ملی به من ارتباطی ندارد و با این پاسخ فرار روبه جلو نه‌تنها افقاعی رخ نداد که متقاضیان بیشتر هم شدند.»

امیر حسین ثابتی، نماینده تهران نیز گفت: «خداوند از ما نگذرد اگر بخواهیم دروغ بگوییم و یا با این استیضاح قصد مانع‌تراشی برای دولت داشته باشیم؛ ما فقط نگران معیشت مردم هستیم. دغدغه‌همه‌ما از آنجایی افزایش یافت که فخر قیمت ارز باز شد و از ۵۸ هزار تومان به ۷۸ هزار تومان رسید. آن زمان که حدود ۲ ماه پیش بود، آقای همتی در جلسه‌ای گفت به من فرصت دهید؛ فرصت دادیم اما امروز نرخ ارز، رکورد ۹۴ هزار تومان را زده است. [...] آقای پرشکیان امروز ما با استیضاح می‌خواهیم یکی از عوامل افزایش قیمت نرخ ارز را از دولت شما خارج کنیم. حرف‌هایی که وزیر اقتصاد می‌زند باعث افزایش نرخ ارز می‌شود و هر تومان افزایش نرخ ارز فشار بیشتری روی کمر و دوش کارگر و کسی است که در بازار کار می‌کند.» او در این جلسه از جملات تحریک‌کننده‌ای مانند «این استیضاح از مومن شرافت مجلس است» نیز استفاده کرد.

روح‌الله ایردخواه، نماینده تهران در مجلس گفت: «امروز مجلس دوازدهم استیضاح نمی‌کند بلکه انتخاب می‌کند. آیا اقتصاد خام‌فروش می‌خواهیم یا اقتصاد نوآور؟ آیا می‌خواهیم به آقایی دلار تن بدهیم یا امر ولی خودمان برای تقویت ارزش پول ملی را انجام بدهیم؟ افزایش ارزش پول ملی حلال مشکلات است. حضرت آقا می‌گویند: آقایی دلار را بشکنید. از یک مؤلفه اقتصادی است یا یک مؤلفه سیاسی، امنیتی و اجتماعی است؟ آیا ثروت مردم برای حفظ ارزش باید در دلار احتکار شود؟ ۶۲ درصد کاهش ارزش پول ملی مهم نیست؟ سلطان سکه را اعدام می‌کنیم اما در استیضاح وزیر اقتصاد تعارف می‌کنیم؟ مجلس همان اول لطف خود را به دولت آشکار کرد. آقای همتی هندوانه در بسته نبود و خط مشی او مشخص بود. آیا زود است از فروپاشی اقتصادی جلوگیری کنیم؟»

حسین مصمصای، نماینده تهران نیز در جریان رسیدگی به طرح استیضاح همتی تأکید کرد: «تنها ۶ ماه از استقرار دولت می‌گذرد و این سوال پیش می‌آید که چرا او را استیضاح می‌کنید؟ گفته می‌شد که نرخ ارز نیما و بازار آزاد زیاد است و باید آن را با افزایش قیمت نرخ نیما از بین ببریم که طی ۶ ماه نرخ ارز نیما بیش از ۵۰ درصد افزایش یافت؛ این در حالی است که بیش از این تنها ۲۲ درصد افزایش قیمت داشتیم. در ۶ ماهه استقرار دولت جدید نرخ ارز در بازار قاچاق نیز ۵۸ درصد رشد داشت در حالی که در ۱۸ ماه قبل از دولت جدید تنها ۱۴ درصد رشد داشتیم که همه‌حاکمی از سیاست‌های این دولت است. نتیجه این سیاست این شد که رانت ابتدایی از حدود ۱۳ هزار تومان به ۳۳ هزار تومان رسید.»

▼ موضع‌گیری نمایندگان پس از چند ماه

بلافاصله بعد از استیضاح نمایش موفقیت‌توسط برخی نمایندگان مجلس روی صحنه رسانه‌ها قرار گرفت. حسین مصمصای روز ۲۴ اسفند و درست ۱ روز پس از استیضاح همتی، گفت: «شنیدم نرخ ارز در بازار آزاد کم شده است و یکی از دلایل این کاهش قیمت همین بحث استیضاح وزیر است.»

امیرحسین ثابّتی نیز روز ۱۶ مهر ۱۴۰۴ تأکید کرد: «استیضاح عبدالناصر همتی، وزیر امور اقتصادی و دارایی

این ۶ ماه اگر وضعیت روبه بهبودی نرفته، بدتر نشود. حتی بدتر شده سرعتش اینقدر زیاد نباشد. در ۶ ماه اخیر ارزش پول ملی ۴۰ درصد کاهش پیدا کرده است، یعنی قدرت خرید مردم کم شده است. نگرانم اگر این ۶ ماه به ۴ ماه تبدیل شود می‌توانیم تحمل کنیم؟ بر این اساس کار [استیضاح] را شروع کردیم تا این روند را متوقف کنیم. آقای همتی آمده با افزایش دستوری قیمت ارز از جیب مردم می‌خواهد کسری بودجه کشور را تأمین کند. آقای رئیس‌جمهور هم می‌گوید تقصیر یک فرد نیست ما هم قبول داریم اما به دنبال ایجاد تغییر در نیم اقتصادی دولت هستیم تا برنامه اقتصادی دولت تغییر نکند. روز ۴ دی ماه که جلسه غیرعلنی مجلس با دولت (وزیر اقتصاد، رئیس بانک مرکزی و رئیس سازمان برنامه و بودجه) برگزار شد. آنجا راجع به افزایش قیمت دستوری قیمت ارز توضیح دادند. گفتند ما ارز نیمایی را برمی‌داریم تا آقای وزیر بود. من استیضاح را کلید زدم نه به خاطر عملکرد ۶ ماهه (که قابل بررسی است) بلکه به خاطر کاری که شروع کرده است.» او برنامه همتی را بالا گرفته و گفت: «نمایندگان براساس این برنامه‌رای اعتماد دادند و وزیر با پی‌امان بسته است. حالا که برعکس شده طبیعتاً اعتماد خود را سلب می‌کنند.»

▼ دلایل موافقان استیضاح همتی

موافقان این استیضاح اکثرأ اعلام کردند که مردم کف جامعه خواستار این استیضاح هستند. همتی پس از استیضاح عزل و سیدعلی مدنی‌زاده جایگزین او شد، دلار به بیش از ۱۱۰ هزار تومان رسید و وزیر اقتصاد اعلام کرد که افزایش قیمت دلار به او ربطی ندارد و در اختیار محمدرضا فرزین، رئیس بانک مرکزی است. رئیس بانک مرکزی از دولت ابراهیم رئیسی باقی مانده و اینطور به نظر می‌رسد که انتخاب او از حیطه وزیر اقتصاد خارج است. نمایندگان مجلس حالا با وزیر اقتصاد همراهی می‌کنند اما یکی از اتهامات همتی در استیضاح این بود که او اعلام کرده قیمت ارز در ید اختیار او نیست.

میثم ظهوریان، نماینده مشهد به عنوان موافق استیضاح با اشاره به جنگ اقتصادی توسط رئیس‌جمهور آمریکا گفت: «در این شرایط چرا جنگی نیست؟ سوال اصلی این است که چه کسی غیر از وزیر اقتصاد باید این بی‌برنامگی و آشفتگی را در سطح دولت و سیاست‌های روزمره حل کند؟ [...] بعضاً صحبت‌ها و سخنرانی‌های آقای دکتر همتی در مقاطع مختلف به تشنج در بازار دامن زده است. [...] تا آن‌ا، یعنی ظرف چهار ماه قیمت دلار از کانال ۵۰ هزار تومان به ۹۰ هزار تومان رسیده است و ۶۲ درصد افزایش داشته است. شه‌ریور امسال یعنی زمانی که آقای دکتر همتی مشغول به کار شدند نرخ تورم ماهیانه ۱/۷ درصد بوده است اما الان طبق آخرین گزارش مرکز آمار، در بهمن‌ماه همین نرخ ۴/۱ درصد شده است، یعنی ۲/۵ برابر رشد داشته است و عمده این تورم مربوط به گروه خوراکی‌هاست که عمدتاً در سبد طبقه محروم رشد کرده است یعنی نرخ تورم طبقات دهک‌های پایین بالاتر بوده است.»

سیدمحمدباکهر، نماینده بجنورد استیضاح را حق قانونی نمایندگان مجلس برای دفاع از آرمان‌های انقلاب و جلوگیری از تضعیع حقوق مردم دانسته و گفت: «مرکز ثقل مطالبات مردم در حوزه اقتصادی است و پاشنه آشیل مشکلات در همه حوزه‌ها در حوزه اقتصادی است. مردم از وضع اقتصادی موجود راضی نیستند و خط مقدم مبارزه با تحریم‌های ظالمانه هم حوزه اقتصادی است. [...] با این رویه تیم اقتصادی دولت آمدنی به حل مشکلات معیشتی مردم و رشد ارزش پول ملی نذاریم. امروز استیضاح مطالبه مردمی برای صلاح دولت است. این استیضاح به نفع مردم و دولت است زیرا این چندصدایی تیم اقتصادی دولت داد همه مردم و کارشناسان را درآورده است و سکوت در برابر وضع موجود به صلاح دولت و مردم نیست.»

فاطمه محمدبیگی، نماینده قزوین با اشاره به اینکه برای حفظ سلامت مردم هم‌قسم شدیم، تأکید کرد: «متأسفانه آقای همتی به چند دلیل بار خوبی برای ارتقای سلامت مردم در دولت نبوده است. امروز حوزه سلامت به شدت تحت تأثیر افزایش نرخ ارز قرار گرفته و برای تأمین حداقل نیازهای مردم، به ۳ میلیارد یورو ارز نیاز دارد. بودجه دارو و تجهیزات پزشکی به هیچ عنوان با افزایش نرخ ارز تنظیم نشده و این مسئله باعث شده است که شاهد پدیده‌ای به نام «انصراف از خرید نسخه» باشیم. بسیاری از مردم به دلیل گرانی داروها، توان خرید داروهای ضروری خود را ندارند. تسورم در حوزه بهداشت و در مان به حدی افزایش یافته که هزینه‌های مستقیم مردم از جیبشان از ۴۵ درصد به نزدیک ۷۰ درصد رسیده است.»

مصطفی طاهری، نماینده زنجان در مجلس نیز تأکید کرد: «تکلیف دولت با قیمت‌گذاری ارز روشن نیست و سیاست ارزی دولت مشخص نیست و اگر بخواهیم در مورد ارز اقدام کنیم باید سناریو روشن باشد و معلوم شود بالاخره سیاست شناورسازی قیمت‌ها قرار است اجرا شود یا سناریوی تثبیت قیمت‌ها؛ و امروز می‌بینیم آثار عدم اجرای سیاست‌های منسجم ارزی روشن شده است. دولت برای سیاست‌های ارزی خود نیازمند یک قرارگاه منسجم بود نه اینکه بانک مرکزی یک‌تنه موضوع را پیگیری کند و امروز در بخش تولید در مصادیق مختلف شاهد مشکلات ناشی از عدم انسجام هستیم، امروز نتیجه سیاست‌های ارزی دولت باعث شده است در تولید کاهش رشد و عدم تخصیص مطلوب ارز را داشته باشیم و در حالی که در گذشته به طور متوسط یک میلیارد دلار ارز به تولید اختصاص می‌یافت الان به دلیل عدم عرضه ارز صادرکننده‌ها این رقم در این چندماه نصف شده است. ۲۲ هزار مصرف‌کننده ارز داریم اما همه این افراد سب‌رنگ هستند و بین سیاست تجاری و سیاست ارزی هماهنگی وجود ندارد و در کارهای مهم با وجود اینکه باید رئیس‌جمهور و وزیر اقتصاد به عنوان فرمانده قرارگاه پای کار باشند کار برعهده کارشناسان و بانک مرکزی است و نتیجه آن شده است که امروز می‌بینید.»

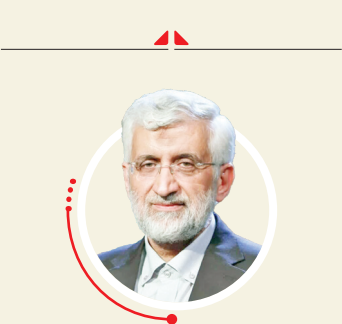
رسول بخشی‌دستجردی، نماینده اصفهان ووزرنه در مجلس نیز تأکید کرد: «بنده استیضاح وزیر اقتصاد را امضا کردم چون جهت‌گیری ایشان را در این چند ماه جهت‌گیری غلط و به زیان

چهره‌ها

تلاش دشمن برای فتنه‌انگیزی

غلامحسین محسنی‌اژه‌ای، رئیس قوه قضائیه در نشست شورای عالی قوه قضائیه گفت: «باید بسیار هوشیار باشیم؛ نباید ناخواسته در زمین دشمن بازی کنیم؛ قرائن و شواهد و اعتراضات دشمن حاکی از آن است که می‌خواهند ما را در داخل به خود مشغول کنند؛ نباید مسائل اصلی و اولویت‌دار را فراموش کنیم؛ مسئله اصلی ما اقتصاد و معیشت مردم است؛ دیگر مسئله اصلی ما تحکیم امنیت مردم و تقویت انسجام و وحدت ملی است؛ دشمنان تلاش وافری دارند تا امنیت روانی و غیرروانی شهروندان ما را مخدوش سازند و وحدت ملی ما را برهم زنند و ما را نسبت به ارزش‌های دینی و انقلابی بی‌تفاوت سازند و از قانون‌شکنی و مُنکرات، قبح‌زدایی کنند؛ باید این نقشه دشمن را خنثی سازیم و بسیار مراقبت کنیم تا در جهت خواست او حرکت نکنیم.» رئیس دستگاه قضا ضمن تشریح حربه‌های دشمن در جنگ روانی گفت: «دشمن درصدد فتنه‌انگیزی، فریبکاری، برجسته‌سازی مسائل کوچک و حق جلوه دادن باطل است؛ بنابراین نیاز به هوشیاری و مراقبت کامل و اهتمام به امر جهاد تبیین است؛ با تبیین‌گری و آگاه‌سازی و اهتمام در نشر حقایق، تیر دشمن در این توطئه نیز به سنگ خواهد خورد؛ در عین حال، باید به مسائل و ابعاد حوزه نظامی نیز توجه وافر داشته باشیم؛ دشمن می‌خواهد ما را مشغول و سرگرم مسائل فرعی و دست‌چند کند تا از مسائل اصلی بازمانیم؛ باید به این حربه دشمن توجه ویژه داشته باشیم.» او در ادامه با اشاره به اهمیت و ضرورت مراقبت نسبت به مواضع اخلاذی و سخان بر زبان جاری، تصریح کرد: «باید بسیار مراقب مواضعی که اتخاذ می‌کنیم و سخنانی که بر زبان می‌رانیم باشیم؛ در موارد و مواقعی، انسان از مواضع برخی اشخاص، حقیقتاً متعجب می‌شود؛ همگان باید بسیار مراقبت کنیم و هیچ‌گاه به خود غره نشویم و به یاد بیآوریم شخصیت‌هایی از ابتدای انقلاب بودند که مراتبی از فضل را طی کرده اما مع‌الاف عاقبت نیکویی پیدا نکردند.»

واکنش به اظهارات ناطق نوری

پس از اینکه علی‌اکبر ناطق‌نوری، رئیس اسبق مجلس در مصاحبه‌ای اعلام کرده بود که تسخیر سفارت آمریکا اشتباه بود، واکنش‌ها به او شروع شده است. سعید جلیلی، در ایکس نوشت: «ملت ایران سال‌ها پیش فهمید که لانه جاسوسی آمریکا محلی برای مقابله با ملت و منافع ملی ماست، در حالی که امروز بسیاری از کشورهای اروپایی تازه دریافته‌اند آن دفتر محلی برای جاسوسی حتی علیه صدراعظم خودشان بوده است.»

اوضاع را عادی اعلام کنيد

عزت‌الله ضرغامی، وزیر پیشین میراث فرهنگی در ایکس نوشت: «این‌روها با بعضیا که دوزار مسئولیت دارن تماس می‌گیریم، میگن دیگه موبایل همراه ندارن، یا محل استقرارشان معلوم نیست!» او در ادامه نوشت: «اوضاع را برای مسئولین اجرایی و سیاسی، عادی اعلام کنید. حفاظت شخصیت‌ها هم جز برای معدود افراد خاص باید یکسره جمع شود. امنیت، فقط رضایتمندی مردم!»